

Το ευρύ πλέγμα των υβριδικών απειλών

Δρ. Τριαντάφυλλος Καρατράντος

Νέο ή Παλιό Φαινόμενο;

Ιστορική Συνέχεια

Οι υβριδικές μέθοδοι πολέμου—προπαγάνδα, εξαπάτηση, σαμποτάζ—χρησιμοποιούνται από την αρχαιότητα για την αποσταθεροποίηση των αντιπάλων.

Σύγχρονη Εξέλιξη

Το διαφορετικό σήμερα: **ταχύτητα, κλίμακα, και ένταση** που ενισχύονται από τεχνολογικές αλλαγές και παγκόσμια αλληλεξάρτηση.

Ένας Προβληματικός Όρος

1

Υπερβολική Χρήση

Ο όρος "υβριδικός πόλεμος" χρησιμοποιείται συχνά χωρίς σαφή ορισμό

2

Κίνδυνος Γενίκευσης

Δεν πρέπει να μετατραπεί σε ένα catching everything σχήμα που περιλαμβάνει κάθε απειλή

3

Σωστότερη Προσέγγιση

Υβριδικές συμπεριφορές, τακτικές και λειτουργίες

4

Εστίαση στους Δρώντες

Υβριδικοί Δρώντες: κρατικοί και μη κρατικοί φορείς

Κρατικοί και Μη Κρατικοί Δρώντες

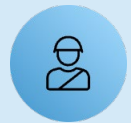
Κράτη

Κρατικοί φορείς με στρατηγικούς στόχους και πόρους

Τρομοκρατικές Ομάδες

Μη κρατικοί δρώντες με πολιτικά κίνητρα

Παραστρατιωτικές Ομάδες

Παρακρατικές οργανώσεις με στρατιωτικές ικανότητες

Hackers & Ακτιβιστές

Ψηφιακοί δρώντες όπως η ομάδα Fancy Bear

Η Προσέγγιση της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Πολυδιάστατες Εκστρατείες

Συνδυασμός καταναγκαστικών και ανατρεπτικών μέτρων

Στοχευμένες Επιθέσεις

Εκμετάλλευση κρίσιμων τρωτοτήτων και δημιουργία σύγχυσης

Δύσκολος Εντοπισμός

Σχεδιασμένες για να αποφεύγουν την άμεση αναγνώριση

Οι υβριδικές απειλές κυμαίνονται από **κυβερνοεπιθέσεις** σε κρίσιμα συστήματα, διατάραξη κρίσιμων υπηρεσιών (ενέργεια, χρηματοπιστωτικά), έως την υπονόμηση της εμπιστοσύνης στους θεσμούς και την εμβάθυνση κοινωνικών διαιρέσεων.

Ευρωπαϊκό Κέντρο Αριστείας για την Καταπολέμηση των Υβριδικών Απειλών

Υβριδική Λειτουργία: Τα Επίπεδα Δράσης

Συμπεριφορά

Ενέργειες που επηρεάζουν την αντίληψη και τη στάση

Επικοινωνία

Στρατηγική διάδοση μηνυμάτων και αφηγημάτων

Δραστηριότητα

Συντονισμένες επιχειρήσεις σε πολλαπλά μέτωπα

Επίθεση

Άμεσες κινήσεις εναντίον κρίσιμων στόχων

Το Οπλοστάσιο του Υβριδικού Πολέμου

Παραπληροφόρηση

Διάδοση ψευδών πληροφοριών για επηρεασμό κοινής γνώμης

Παράτυπες Ένοπλες Δυνάμεις

Χρήση μη τακτικών στρατιωτικών ομάδων

Οικονομική Πίεση

Κυρώσεις και εμπορικός εκβιασμός

Τοπικές Αναταραχές

Υποστήριξη εσωτερικών αποσταθεροποιητικών κινημάτων

Προπαγάνδα

Συστηματική διάδοση ιδεολογικών μηνυμάτων

Σαμποτάζ

Καταστροφή κρίσιμων υποδομών

Κυβερνοεπιθέσεις

Ψηφιακές επιθέσεις σε συστήματα και δίκτυα

Εξαπάτηση

Παραπλανητικές τακτικές και ψευδείς σημαίες

Τυπικές Στρατιωτικές Δυνάμεις

Χρήση συμβατικών στρατιωτικών μέσων

Στόχοι των Υβριδικών Απειλών

Κράτη

Εθνικές κυβερνήσεις και κυριαρχία

- Πολιτική αποσταθεροποίηση
- Αποδυνάμωση κρατικής εξουσίας

Θεσμοί

Διεθνείς και υπερεθνικοί οργανισμοί

- Υπονόμευση αξιοπιστίας
- Παρεμπόδιση λειτουργίας

Εκλογικές Διαδικασίες

Δημοκρατικά συστήματα

- Επηρεασμός αποτελεσμάτων
- Διάβρωση εμπιστοσύνης

Κρίσιμες Υποδομές

Ενέργεια, επικοινωνίες, μεταφορές

- Διακοπή υπηρεσιών
- Οικονομική ζημία

Μέθοδοι και Δραστηριότητες

Παραπληροφόρηση & Προπαγάνδα
Συστηματική διάδοση ψευδών αφηγημάτων

Στοχοποίηση Υλικοτεχνικών Υποδομών
Επιθέσεις σε μεταφορές και εφοδιασμό

Οικονομικός και Εμπορικός Εκβιασμός
Χρήση οικονομικών εργαλείων ως όπλων

Υπονόμευση Διεθνών Θεσμών
Αποδυνάμωση αποτελεσματικότητας οργανισμών

Τρομοκρατία
Υποστήριξη ή χρήση τρομοκρατικών ενεργειών

Εργαλειοποίηση της Μετανάστευσης
Χρήση μεταναστευτικών ροών ως πολιτικό όπλο

Δημιουργία Συνοριακών Επεισοδίων
Προκλητικές ενέργειες σε ευαίσθητες ζώνες

Χαρακτηριστικές Περιπτώσεις

Κριμαία (2014)

Προσάρτηση μέσω υβριδικών τακτικών

1

2

Αμερικανικές Εκλογές (2016)

Ψηφιακός επηρεασμός και διαρροές

3

BREXIT (2016)

Παραπληροφόρηση και κοινωνική πόλωση

4

Κρίση στον Έβρο (2020)

Οπλοποίηση μεταναστευτικών ροών

Η Υβριδική Επίθεση στην Ουκρανία

Μυστικές Επιχειρήσεις

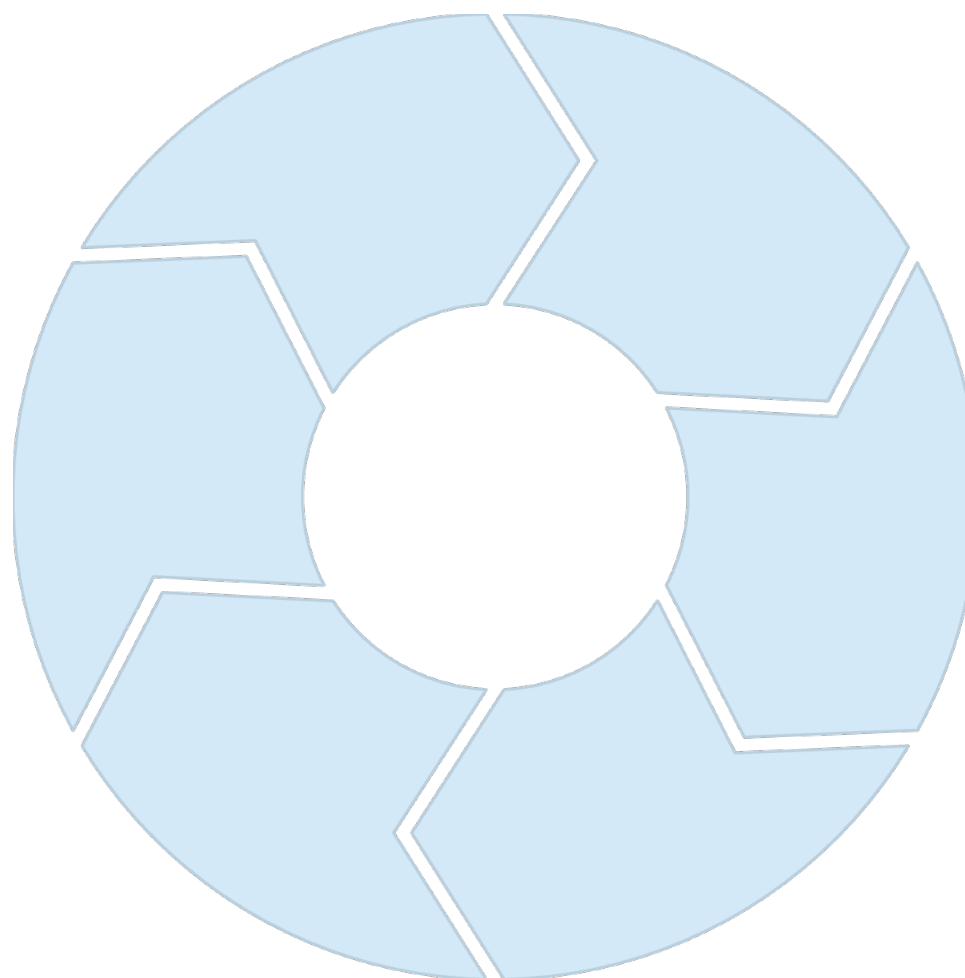
Κρυφές δράσεις πίσω από τα σύνορα

Εισβολή

Τελική στρατιωτική κλιμάκωση

Παραστρατιωτικές Ομάδες

Ανεπίσημες ένοπλες δυνάμεις

Επικοινωνιακός Πόλεμος

Έλεγχος αφηγήματος και πληροφοριών

Κυβερνοεπιθέσεις

Επιθέσεις σε ψηφιακές υποδομές

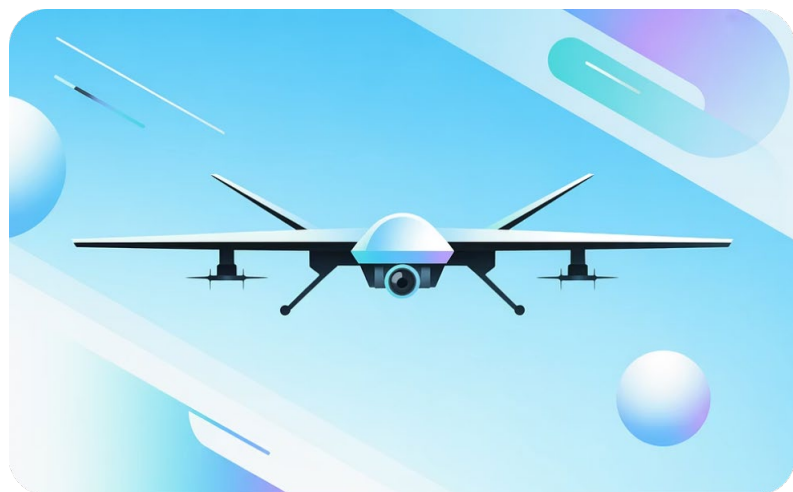
Πολιτική Αναταραχή

Εσωτερική αποσταθεροποίηση

Οι Τακτικές Υβριδικού Πολέμου της Ρωσίας, της Κίνας και του Ιράν

Τομέας	Ρωσία	Κίνα	Ιράν
Κυβερνοεπιθέσεις	Στοχευμένες επιθέσεις σε υποδομές	Κλοπή πνευματικής ιδιοκτησίας	Επιθέσεις σε κρίσιμους τομείς
Παραπληροφόρηση	RT, Sputnik, troll farms	TikTok, WeChat επιρροή	Press TV, διαδικτυακά κανάλια
Οικονομικός Εκβιασμός	Ενεργειακή εξάρτηση	Εμπορικές εξαρτήσεις	Πετρελαϊκή διπλωματία
Πληρεξούσιοι	Παραστρατιωτικές ομάδες	Οικονομική διείσδυση	Ομάδες στη Μέση Ανατολή

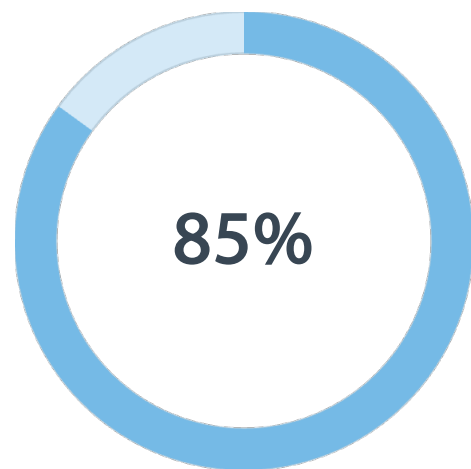
Drones και Υβριδικές Απειλές

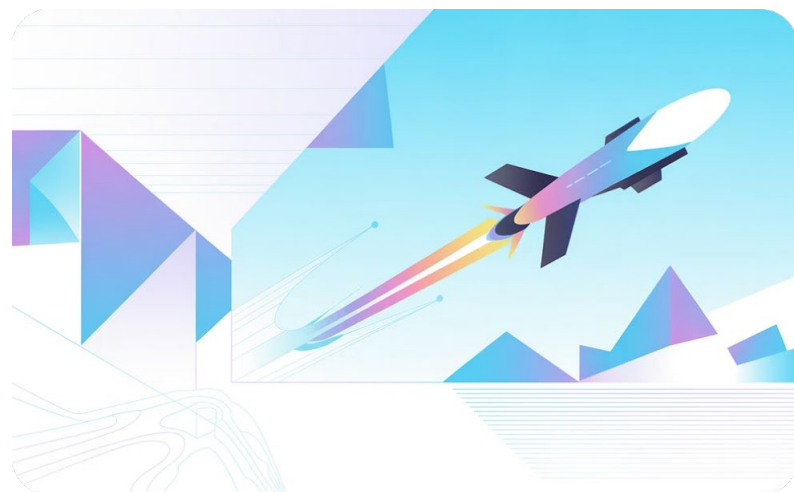
Αναγνώριση

Μη επανδρωμένα αεροσκάφη παρέχουν πληροφορίες σε πραγματικό χρόνο για στρατιωτικούς στόχους και κινήσεις.

Τα μη επανδρωμένα αεροσκάφη (UAVs) έχουν μετατραπεί σε κομβικό στοιχείο των υβριδικών επιχειρήσεων, προσφέροντας χαμηλό κόστος, υψηλή αποτελεσματικότητα και σημαντική τακτική ευελιξία. Η χρήση τους στην Ουκρανία, τη Συρία και τον Νότιο Καύκασο αποδεικνύει την ικανότητά τους να αλλάζουν τη δυναμική σύγχρουσης.

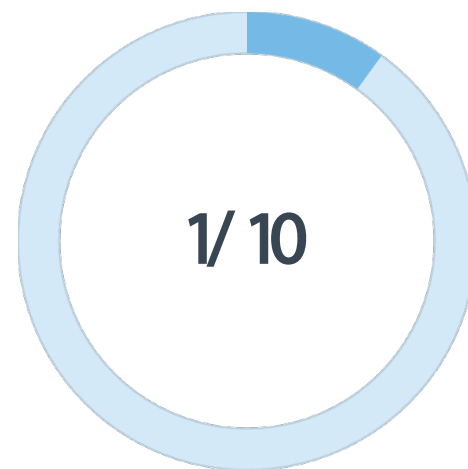

Αύξηση στη χρήση drones σε συγκρούσεις την τελευταία πενταετία

Επίθεση

Οπλισμένα UAVs εκτελούν ακριβείς επιθέσεις με χαμηλό κόστος και μειωμένο ρίσκο για προσωπικό.

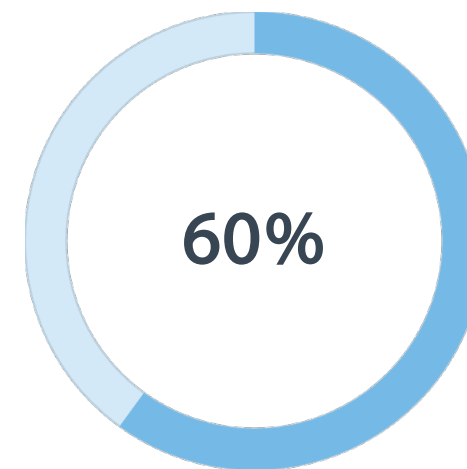

Κόστος drone σε σχέση με επανδρωμένο αεροσκάφος για παρόμοια αποστολή

Σμήνη Drones

Συντονισμένα σμήνη αυτόνομων οχημάτων δημιουργούν νέες δυνατότητες κορεσμού αμυντικών συστημάτων.

Μείωση στον κίνδυνο για ανθρώπινο προσωπικό σε επιχειρήσεις αναγνώρισης

Υβριδικές Απειλές και Κρίσιμες Υποδομές

Κυβερνοεπιθέσεις

Στόχευση ενεργειακών, τραπεζικών και κρατικών συστημάτων — παρεμβολές σε πλοήγηση/επικοινωνίες

Παραπληροφόρηση

Πληροφοριακές επιχειρήσεις που υπονομεύουν την **εμπιστοσύνη** των πολιτών στη λειτουργία κρίσιμων υποδομών.

Εργαλειοποίηση Μετανάστευσης

Πίεση σε υποδομές υποδοχής, υγείας και ασφάλειας μέσω **οργανωμένης μεταναστευτικής κίνησης**.

Ενεργειακή & Οικονομική Πίεση

Αποσταθεροποίηση στρατηγικών έργων,

Στοχευμένη Υπονόμευση Εφοδιαστικών Αλυσίδων

Δολιοφθορές

φυσικές δολιοφθορές σε αγωγούς και τηλεπικοινωνίες.

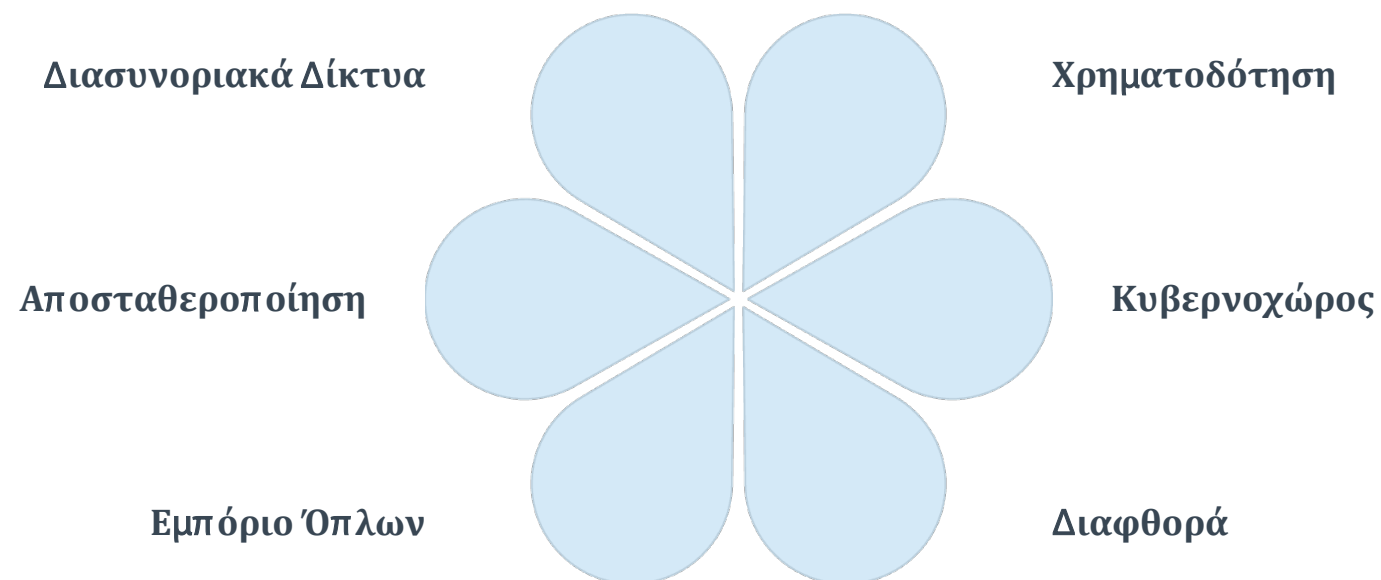
Υβριδοποίηση των Απειλών

Υβριδικές Απειλές και Τρομοκρατία

- Χρήση τρομοκρατικών τακτικών για πολιτικούς σκοπούς
- Χρηματοδότηση μέσω παράνομων δραστηριοτήτων
- Εκμετάλλευση ασύμμετρων μεθόδων επίθεσης
- Ριζοσπαστικοποίηση μέσω διαδικτύου

Υβριδικές Απειλές και Οργανωμένο Έγκλημα

- Νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες
- Διαφθορά κρατικών δομών και θεσμών
- Εμπόριο όπλων και στρατιωτικού εξοπλισμού
- Κυβερνοέγκλημα και ransomware επιθέσεις

❏ **Βασικό Συμπέρασμα:** Η σύγκλιση υβριδικών απειλών με τρομοκρατία και οργανωμένο έγκλημα δημιουργεί ένα πολυεπίπεδο τοπίο απειλών που απαιτεί ολοκληρωμένη, διακρατική και διατομεακή προσέγγιση για αποτελεσματική αντιμετώπιση.

Οι Στρατηγικές και οι Απαντήσεις της ΕΕ και του ΝΑΤΟ

Συντονισμός

Ενισχυμένη συνεργασία ΕΕ-ΝΑΤΟ στην αντιμετώπιση υβριδικών απειλών

Ανθεκτικότητα

Ενδυνάμωση κοινωνικής και θεσμικής αντοχής

Αποτροπή

Ανάπτυξη ικανοτήτων αμυντικής και επιθετικής αντίδρασης

Κέντρα Αριστείας

- Hybrid CoE (Ελσίνκι)
- ΧΒΡΠΙ-Ε
- Κέντρα κυβερνοάμυνας

Μέσα Αντιμετώπισης

- Διαψεύδοντας παραπληροφόρηση
- Προστασία εκλογών
- Κυρώσεις και αποτροπή
- Κυβερνοάμυνα